

1. The Global Competitiveness Report // World Economic Forum. – Retrieved from <http://weforum.org/>.
2. Шпикуляк О.Г. Інтелектуальна модель соціального капіталу: концепти інституціоналізації / О.Г. Шпикуляк, М.І. Грицаєнко / Розвиток сільськогосподарської кооперації та інтеграційні процеси в аграрному секторі економіки: монографія / ННЦ «ІАЕ» [Малік М.Й., Шпикуляк О.Г., Грицаєнко М.І. та ін.]; за ред. М.Й. Маліка. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2019. – С. 186-196
3. Грицаєнко М.І. Соціальний капітал у становленні підприємницької мережі аграрної сфери України / М.І. Грицаєнко // Економіка АПК. – 2017. – №5 – С. 58-64.
4. Audretsch D.B. Public cluster policy and firm performance: evaluating spillover effects across industries / D.B. Audretsch, E.E. Lehmann, M. Menter, N. Seitz // Entrepreneurship and Regional Development. – 2019. – Vol. 31, Is.1-2. – Pp. 150-165.
5. Kim N. Social capital, knowledge sharing and innovation of small- and medium-sized enterprises in a tourism cluster / N. Kim, C. Shim // International Journal of Contemporary Hospitality Management. – 2018. – Vol. 30, Is. 6. – Pp. 2417-2437.
6. Pandit N.R. The Economies and Diseconomies of Industrial Clustering: Multinational Enterprises versus Uninational Enterprises / N.R. Pandit, G.A.S. Cook, F. Wan, J.V. Beaverstock, P.N. Ghauri // Management International Review. – 2018. – Vol. 58, Is. 6. – Pp. 935-967.
7. Ramirez M. The role of social networks in the inclusion of small-scale producers in agri-food developing clusters / M. Ramirez, P. Bernal, I. Clarke, I. Hernandez // Food Policy. – 2018. – Vol. 77. – Pp. 59-70.
8. Wynn M. Context and entrepreneurship in Knowledge Transfer Partnership swith small business enterprises / M. Wynn, P. Jones // International Journal of Entrepreneurship and Innovation. – 2019. – Vol. 20, Is. 1. – Pp. 8-20.
9. Gross domestic product per capita based on purchasing-power-parity in current prices // World Data Atlas. – Retrieved from [https : // knoema.com/atlas/topics/Economy/National-Accounts-Gross-Domestic-Product/GDP-per-capita-based-on-PPP?origin=knoema.ru](https://knoema.com/atlas/topics/Economy/National-Accounts-Gross-Domestic-Product/GDP-per-capita-based-on-PPP?origin=knoema.ru)
10. Media and Social Trust // European Social Survey– Retrieved from [http : //www.europeansocialsurvey.org/](http://www.europeansocialsurvey.org/).

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Дасюда В.В., студент 3 курсу спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»

Горіховський М.В., к.е.н., старший викладач Кам'янець-Подільського коледжу Економіки, права та інформаційних технологій

Кам'янець-Подільський податковий інститут

Економіка будь-якої країни в процесі свого історичного розвитку зазнає значні зміни, що викликаються різними факторами: політичними, технічними та технологічними, суспільними явищами. Однак зміни, що відбуваються в Україні, носять більш глибокий характер, пов'язаний із докорінною перебудовою господарської системи країни, що зачіпає весь механізм її функціонування.

Відсутність цілеспрямованої діяльності по створенню інноваційноорієнтованих ринкових інститутів призвело до того, що фінансові ресурси майже перестали спрямовуватися на розвиток нового виробництва.

Реальний сектор національного господарства фактично став заручником макроекономічної політики, що супроводжувалася практично неконтрольованим відтоком природних ресурсів і капіталу з країни та зростанням спекулятивних оборотів фінансового ринку.

На сьогоднішній день недостатньо розроблені питання визначення впливу ринкового фінансування на структуру національного виробництва, динаміку економічного зростання, диференціацію положення окремих галузей і секторів економіки [1].

Фінансову безпеку будь-якої держави визначають такі фактори:

- рівень фінансової незалежності (при цьому велике значення має розмір зовнішньої фінансової допомоги з боку міжнародних фінансових інституцій, економічних угруповань, урядів окремих країн, обсяг іноземних інвестицій у національну економіку);
- характер фінансово-кредитної політики (як внутрішньої, так і зовнішньої), яку проводить держава;
- політичний клімат у країні;
- рівень законодавчого забезпечення функціонування фінансової сфери [2].

Оскільки об'єктами економічної безпеки є держава, суспільство та громадяни, то економічна безпека держави може трактуватися як поєднання економічної безпеки макро- та мікрорівня. Тому забезпечення економічної безпеки держави визначається безпекою індивідуума та підприємства (фірми).

Державна стратегія фінансової безпеки України повинна включати як мінімум:

- визначення геофінансових зон впливу України (виходячи з економічної, кліматичної, етнонаціональної та іншої спільності народів України);
- визначення критеріїв і параметрів (кількісних і якісних порогових значень) фінансової системи України, що відповідають вимогам фінансової безпеки;
- розробку механізмів і заходів ідентифікації погроз фінансовій безпеці України і їх носіїв;
- характеристики областей їх прояву (сфер локалізації загроз);
- встановлення основних суб'єктів загроз, механізмів їх функціонування, критеріїв їх впливу на національну економічну (включаючи фінансову) і соціально-політичну систему;
- розробку методології прогнозування, виявлення та запобігання виникненню факторів, що визначають виникнення загроз фінансовій безпеці, проведення досліджень з виявлення тенденцій і можливостей розвитку таких загроз;
- організацію адекватної системи органів державного фінансового контролю, що відповідає визначеним геофінансовим зонам;

- формування механізмів і заходів фінансово-економічної політики та інституціональних перетворень, що нейтралізують або пом'якшують вплив негативних чинників;

- визначення об'єктів, предметів, параметрів контролю за забезпеченням фінансової безпеки України [3].

При цьому наступні шляхи вдосконалення системи фінансової безпеки України слід взяти до уваги в сучасних умовах:

встановлення меж іноземної участі в капіталі вітчизняних організацій;

- галузеві обмеження (обмеження або заборона доступу іноземних інвестицій в галузі, визнані особливо важливими для розвитку держави);

- заходи щодо кампаній, які здійснюють обмежувальну ділову політику, що спотворює умови конкуренції;

- вимоги в області виробництва, використання місцевих компонентів, передачі технологій і т.п. ;

- розробка дієвих систем контролю залучення і використання коштів іноземних запозичень [4].

Для забезпечення фінансової безпеки особливу роль відіграє грамотне регулювання міжбюджетних відносин в країні.

Так, тут як мінімум повинно бути:

- розроблено та впроваджено механізми регулювання міжбюджетних відносин:

- запобігають надання необґрунтованих привілеїв в витратних повноваженнях органів влади і управління всіх рівнів і забезпечують реальні механізми їх відповідальності за виконання своїх фінансових зобов'язань;

- виключають необґрунтоване надання фінансової допомоги регіонам з метою вирівнювання їх бюджетної забезпеченості;

- виключають невідповідність розмежування видаткових зобов'язань між різними рівнями бюджетної системи закріпленню доходних джерел і податкових повноважень за ними;

- включають посилення контрольних функцій федеральних органів влади в поєднанні з наданням фінансової допомоги регіонам;

- забезпечують "прозорість" міжбюджетних розрахунків і різного роду компенсацій для громадського контролю;

- визначено чіткі і обґрунтовані критерії вирівнювання бюджетної забезпеченості регіонів, а також критерії бюджетної ефективності;

- оптимізовані маршрути і ритмічність бюджетних потоків (з метою мінімізації зміни напрямків бюджетних потоків на шляху до кінцевих споживачів) [5].

Література

1. Ареф'єва О.В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / О.В. Ареф'єва, Т.Б. Кузенко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1. – С. 98–103.

2. Савицька О. Оцінка та шляхи забезпечення фінансової безпеки України / О. Савицька // Економічний форум. – 2012. – № 3. – С.17.

3. Низенко Э. И. Обеспечение безопасности предпринимательской деятельности / Э. И. Низенко. — К.: МАУП, 2003.
4. Бригінець О.О. Регулювання фінансової безпеки України: монографія / О.О. Бригінець. — Ірпінь: Університет ДФС України, 2016. — 362с.
5. Калантай А.М. Роль і місце фінансової безпеки в контексті національних інтересів. — УДК 336.025.— С.143.

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Деревенко Є.О., студентка 3 курсу спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»

Горіховський М.В., к.е.н., старший викладач Кам'янець-Подільського коледжу Економіки, права та інформаційних технологій

Кам'янець-Подільський податковий інститут

У даній роботі ми розглянемо теоретичні та методологічні питання, присвячені проблемам розвитку підприємництва. Важливим напрямком економічних реформ в Україні є створення сприятливого середовища для формування та функціонування суб'єктів малого та середнього підприємництва, які є одним з дійових засобів розв'язання першочергових соціально-економічних проблем. Серед них можна назвати: прискорення структурної перебудови економіки; забезпечення насиченості ринку товарами та послугами; створення конкурентного середовища; істотне поповнення місцевих бюджетів; створення додаткових робочих місць; вирішення питання зайнятості в кризових регіонах, які є потенціальними осередками високого рівня структурного безробіття; поліпшення загальних параметрів інвестиційного клімату; забезпечення ефективного використання місцевих сировинних ресурсів.

Економічні переваги малого та середнього бізнесу:

Малі підприємства відіграють важливу роль у ринковій економіці. Вони роблять її гнучкою, активно впливають на кон'юнктурні зміни, забезпечують насиченість ринку товарами, послугами, сприяють монополізму.

Середні підприємства здійснюють виробництво невеликої, але стійкої номенклатури виробників у значних кількостях. Вони здатні швидко реагувати на кон'юнктуру ринку завдяки оснащеності сучасною технікою і технологією, можливості впровадження нових ідей у виробництво. Це надає їм певних переваг як перед малими, так і перед великими підприємствами. Ці переваги полягають у тому, що малим підприємствам не завжди вистачає коштів для застосування науково-технічних досягнень виробництва.

Законодавство України надає широкі права щодо створення малих підприємств. Так, засновниками їх можуть бути орендні, колективні, спільні підприємства, кооперативи, акціонерні товариства та інші підприємства й організації, а також громадяни, члени сімей, інші особи, що спільно ведуть